

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I ARKEOLOGJISË DHE TRASHËGIMISE KULTURORE

PROGRAMI I LËNDËS
Drejtimi : Arkeologji dhe Trashëgimi Kulturore

TITULLI I LËNDËS: LEGJISLACIONI I TK DHE ETIKA PROFESIONALE

Pedagogu: Prof. Dr. Iris Pojani

Ngarkesa: 6 ECTS (45 leksione dhe 15 seminare)

Lloji i lëndës: disiplinë e formimit të përgjithshëm (bazë)

Programi i studimit: Bachelor

Viti/Semestri: III/I

EKSTRAKT

Objektivi kryesor i lëndës është, që t'u japë studentëve të programit Master në Trashëgimi Kulturore, njohuri të qëndrueshme për përmbajtjen e legjislacionit shqiptar dhe konventave ndërkombëtare për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore. Kursi fokusohet në analizën e përmbajtjes së këtij legjislacioni vëndas e të huaj për këtë problem, pasurimi në përmbajtje i legjislacionit etj. Një vëmëndje e veçantë i kushtohet sidomos pasurimit të kriterëve për përcaktimin e objekteve të trashëgimisë kulturore, ruajtjes së tyre dhe restaurimit. Në epokën që jetojmë vlerësimi i trashëgimisë ka marrë një rëndësi të madhe dhe jo vetëm, rivitalizimi i saj një tjetër problem i legjislacionit që do të trajtohet.

TEMAT:

LEKSION 1. Evolucionin historik i legjislacionit shqiptar për Trashëgiminë Kulturore. Legjislacioni i parë i vitit 1889; Ligji në prag të shpalljes së Pavarësisë(1912); Ligji i vitit 1922, 1923.

LEKSION 2. Legjislacioni i vitit 1927; Legjislacioni i vitit 1928. Marrëveshjet e para shtetërore me misionë të huaja.

LEKSION 3. Mbrojtja e pasurive kulturore pas çlirimit të vendit: Legjislacioni i vitit 1948; Rregullorja për ruajtjen dhe riparimet e objekteve të trashëgimisë kulturore e vitit 1955; Rregullorja për trashëgiminë kulturore e vitit 1965

LEKSION 4. Legjislacioni i vitit 1971. Aktet e rëndësishme nën-ligjore.

LEKSION 5. Legjislacioni i vitit 1991; Ligji i ri për TK i vitit 1994.

LEKSION 6. Legjislacioni i vitit 2003, dhe i azhurnuar; Legjislacioni i vitit 2005; Legjislacioni i vitit 2008. Konceptet e reja të TK.

LEKSION 7. Konventat për mbrojtjen dhe administrimin e trashëgimisë kulturore Konventa në (Hagë e vitit 1954), për mbrojtjen e trashëgimisë në rastin e konflikteve të armatosura. Rregullore për zbatimin e konventës, (gusht 1956)

LEKSION 8. Konventa në lidhje me shkëmbimin ndërkombëtar të publikimeve, Paris (3 dhjetor 1958); Konventa mbi mjetet e ndikimit dhe të parandalimit të importit dhe exportit dhe transferimit të paligjshëm të pronësisë dhe pasurisë kolektive (14 nëntor 1970).

LEKSION 9. Konventa mbi mbrojtjen e trashëgimisë kulturore dhe natyrore botërore, Paris (16 nëntor 1972). Përmbajtja dhe perspektivat e reja të hapura prej saj.

LEKSION 10. Konventa në lidhje me shpërndarjen e programeve që përmbajnë sinjale të transmetuara nga sateliti Bruksel (21 Maj 1974). Protokoll 2 i Konventës së Hagës të vitit 1954 për mbrojtjen e pasurisë kulturore në rastin e konfliktit të armatosur (Hagë 1999).

LEKSION 11. Konventa për mbrojtjen e Trashëgimisë Kulturore Nënujore. Paris, 2 nëntor 2001.

LEKSION 12. Konventa për ruajtjen e Trashëgimisë Kulturore Jomateriale. Paris 17 tetor 2003.

LEKSION 13. Konventa për mbrojtjen dhe zhvillimin e larmisë së shprehjes kulturore. Paris, 20 tetor 2005.

LEKSION 14. Dokumentacioni bazë i ICOMOS dhe ICCROM për trajtimin e pasurisë kulturore.

LEKSION 15. Tendencat aktuale të legjislacionit shqiptar për Trashëgiminë Kulturore.

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT

FREKUENTIMI:

70% pranisë në seminare e domosdoshme.

15 % e notës përfundimtare nga prania dhe angazhimi gjatë kursit apo seminareve

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Testi 1 i pjesshëm në javën e 6-të (10% e notës përfundimtare)

Testi 2 i pjesshëm në javën e 10-të (15% e notës përfundimtare)

25 % e notës përfundimtare.

DETYRA E KURSIT:

Detyrë kursi ose konspekt i një teksti apo autori ose ese nga 3- 5 faqe format A4, Times Neë Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5)

20 % e notës përfundimtare

KONTROLLI PËRFUNDIMTAR:

Një test përfundimtar në javën e 16-të të kursit pas kryerjes së 15 javëve të një semestri

40 % e notës përfundimtare

DETYRIMET E STUDENËVE PËR LËNDËN

Frekuentim i rregullt në leksione.

Frekuentim i detyruar në të paktën 70% të seminareve të lëndës.

Përgatitja e një ese-je nga 3-5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5.

Pjesëmarrje në testet e pjesshme gjatë semestrit.

Testi (provimi) përfundimtar (i fundit të smestrit)

LITERATURA:

1. *Përmbledhje e legjislacionit të UNESCO-s*. Albanian Center of International Law. Tiranë 2007.
2. *Trashëgimia Kulturore: akte ligjore dhe nënligjore*. Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve. Drejtoria e Trashëgimisë Kulturore. Tiranë 2003.
3. *Legjislacioni për trashëgiminë kulturore: parqet arkeologjike kombëtare dhe zonat arkeologjike në Republikën e Shqipërisë*. MTKRS. Drejtoria e Trashëgimisë Kulturore. Komisioni Kombëtar i UNESCO-s. Tiranë 2005.
5. Bozoki-Ernyey, K. ed. *European Preventive Archaeology: papers of the EPAC Meeting 2004, Vilnius*. Council of Europe, 2007.
6. Barbati, C., M. Cammelli, G. Sciullo *Il diritto dei beni culturali*. Il Mulino. Bologna 2006.
7. Baldacci, V. *Il sistema dei beni culturali in Italia: valorizzazione, progettazione e comunicazione culturale*. Giunti. Firenze-Milano 2008.
8. Miltiadh Papa “Mbrotjtja ligjore e pasurive kulturele në vendin tonë,” *Monumentet* 3, 1972: 139-143.